

POZNÁMKY K VÝSLOVNOSTI

a) Dlouhé a krátké samohlásky

V němčině vyslovujeme dlouze přízvuknou samohlásku před jednou souhláskou (*gut, Zug, witz, er, Tag*) nebo na konci slova (*da, du*).

Krátká je naproti tomu samohláska, po které následují dvě nebo více souhlásek (*trinken, jetzt, wann, Kind*).

Délka vyznačuje někdy též **h**, které se nevyslovuje (*Uhr, sehr, ihr, gehen*), a hlásky **ie**, kterou vyslovujeme jako dlouhé **i** (*hier, die, sie*).

b) Výslovnost samohlásek

Krátké samohlásky **e, o** se vyslovují přibližně jako v češtině, avšak dlouhé **e, o** se v němčině liší svou zavřeností. Blíží se spíše našemu **í, ú** (*sehr, gehen, zehn, schön*).

V koncovém **e, el, er, en** se samohláska **e** vyslovuje velmi slabě nebo mizí úplně (*lange - dlouho, Tafel - tabule, Weber, trinken, warten*).

Na rozdíl od češtiny má němčina navíc pětglasované samohlásky **ä, ö, ü**. Zatímco se krátké **ä** ve výslovnosti neliší od krátkého **e**, je dlouhé **ä** poněkud otevřenější než dlouhé **e** (*spät*).

Samohlásku **ö** vyslovujeme jako zaokrouhlené **e**, dlouhé **ö** je rovněž zavřenější než krátké (*ich möchte, schön*).

Samohlásku **ü** vyslovujeme jako zaokrouhlené **i**, dlouhé **ü** je zavřenější než krátké (*grün*).

Samohlásky **e - ö** a **i - ü**

musíme v němčině dobře rozlišovat.

c) Výslovnost dvojhlásek

Prozatím jsme poznali dvojhlásky **ei** a **äu**. Dvojhlásku **ei** vyslovujeme přibližně jako **ai** (*eint, gliech*), dvojhlásku **äu** přibližně jako **oi** (*Fräulein*), rovněž se zaokrouhlenými **ry**.

d) Výslovnost souhlásek

Sch čteme jako české **š** (*schön*), **z** jako **c** (*Zag*), **tz** rovněž jako **c** (*jetzt*), **ß** jako **s** (*heißen*), **w** (tzv. vě) jako **v** (*wann, wie*). Ng vyslovujeme jako české **n** ve slovech Hanša, balenka (*lange, lange*), **s** se rovná zhruba našemu **z** (*wie sind*), **sp** vyslovujeme na počátku slova či kmenové slabiky jako **šp** (*spät*), **P, t, k** vyslovujeme na rozdíl od češtiny před přízvuknou samohláskou s přídechem (*Park, Tag, Kind, kommen*).

B, d, g je méně znělé než v češtině (*bunte, Bernd, da, dort, gut, gleich*).

Výslovnost jednotlivých hlásek a jejich fonetický přepis jsou shrnuty v tabulce na str. 268.

PŘÍZVUK

V němčině bývá přízvuk většinou na první slabice a je silnější než v češtině. Nepřízvukné jsou např. některé předpony jako **ent-** (*entschuldigend*). Rozdíl mezi přízvuknými a nepřízvuknými samohláskami je v němčině mnohem větší než v češtině (viz již zmíněné nepřízvukné koncové slabiky **el, er, en**, kde se **e** téměř nevyslovuje).

Přízvuk budeme vyznačovat tečkou pod přízvuknou slabikou (*entschuldig[.]en*).

V němčině neexistuje **spodoba neznělých samohlásek ke znělým** jako v češtině [*gofy, gde, z bečnou*]. Vyslovujeme proto *es geht* a ne [*ez gét*], *aus Berlin* a ne [*axz berlín*], *er ist hier* a ne [*ér izd hír*].

POZNÁMKY K PRAVOPISU

Z bodu a) vyplývá, že němčina vyznačuje délku samohlásek např. pomocí **h** (*Uhr*), **ie** (*hier*) nebo **ui**, že po přízvukné samohláске následuje jen jedina souhláska (*schon*). Krátká samohláska je naopak vyznačena tak, že po samohláске následují dvě i více souhlásek nebo souhláska zdvojená (*irrin-ken, jetzt, kommen, wasser*). Některé souhlásky krátí předchozí samohlásku (*acht, ich*), krátce vyslovujeme rovněž např. *un, er, das* aj.

Podstatná jména píšeme v němčině s velkým písmenem (*der Zag, der Tag, das Fräulein*).